UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

30 päivänä kesäkuuta 2011 *

Asiassa C-485/09,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Hamburg (Saksa) on esittänyt 27.10.2009 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 1.12.2009, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Viamex Agrar Handels GmbH

vastaan

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: tuomari A. Rosas, joka toimii kuudennen jaoston puheenjohtajana, sekä tuomarit U. Lõhmus (esittelevä tuomari) ja P. Lindh,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 30.11.2010 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Viamex Agrar Handels GmbH, edustajanaan Rechtsanwalt K. Landry,

– Euroopan komissio, asiamiehinään F. Wilman ja B. Schima,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana ja direktiivien 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 19.11.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/628/ETY (EYVL L 340, s. 17), sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1995

annetulla neuvoston direktiivillä 95/29/EY (EYVL L 148, s. 52; jäljempänä direktiivi 91/628), liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohdan ja vientitukijärjestelmän soveltamista koskevista erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä elävien nautaeläinten hyvinvoinnin osalta kuljetuksen aikana 18.3.1998 annetun komission asetuksen (EY) N:o 615/98 (EYVL L 82, s. 19) 5 artiklan 3 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Viamex Agrar Handels GmbH (jäljempänä Viamex) ja Hauptzollamt Hamburg-Jonas (Hamburg-Jonasin tulliviranomainen) ja joka koskee elävien nautaeläinten vientitukia Egyptiin suuntautuvassa viennissä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 27.6.1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 805/68 (EYVL L 148, s. 24), sellaisena kuin se on muutettuna 18.12.1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2634/97 (EYVL L 356, s. 13; jäljempänä asetus N:o 805/68), 13 artiklan 9 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että vientituen maksamisen edellytyksenä elävien eläinten osalta on yhteisön lainsäädännössä vahvistettujen, eläinten hyvinvointia ja erityisesti eläinten suojelua kuljetuksen aikana koskevien säännösten noudattaminen.

4 Asetuksen N:o 805/68 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt on täsmennetty asetuksella N:o 615/98.

5 Asetuksen N:o 615/98 1 artiklassa säädetään, että elävien nautaeläinten vientitukia maksettaessa on eläinten kuljetuksen aikana siihen saakka, kunnes ne puretaan ensimmäisen kerran lopullisena määräpaikkana olevassa kolmannessa maassa, noudatettava direktiivin 91/628 ja mainitun asetuksen säännöksiä.

6 Asetuksen N:o 615/98 5 artiklan 3 kohdassa säädetään, että vientitukea ei makseta kuljetuksen aikana kuolleista eläimistä eikä eläimistä, joiden osalta toimivaltainen viranomainen arvioi mainitun asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen, 4 artiklassa tarkoitettujen valvontakertomusten ja/tai saatavilla olevien muiden kyseisen asetuksen 1 artiklan noudattamista koskevien seikkojen perusteella, ettei direktiiviä 91/628 ole noudatettu.

7 Direktiivin 91/628 johdanto-osan yhdeksännessä perustelukappaleessa todetaan, että ehdotetuilla säännöksillä pitäisi taata eläinten tehokkaampi suojelu kuljetuksen aikana.

8 Direktiivin 91/628 2 artiklan 2 kohtaan sisältyvät seuraavat määritelmät:

”a) ’kulkuneuvo’, eläinten lastaukseen ja kuljetukseen käytettävät moottoriajoneuvojen, junien, laivojen ja lentokaluston osat sekä maa-, meri- tai lentokuljetukseen käytettävät säiliöt

b) ’kuljetus’, kaikki eläinten siirrot jollakin kulkuneuvolla, johon kuuluvat eläinten kuormaaminen ja purkaminen kuormasta

– –

g) ’matka’, kuljetus lähtöpaikasta määräpaikkaan

h) ’lepojakso’, yhtäjaksoinen matkan aikainen ajanjakso, jona eläimiä ei kuljeteta kuljetusvälineellä

– –”

9 Direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun, jonka otsikko on ”Juottamisen ja ruokinnan määräajat sekä matkan ja lepojaksojen kesto”, 48 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä luvussa vahvistettuja vaatimuksia sovelletaan 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa lueteltujen eläinlajien kuljetukseen lentokuljetuksia lukuun ottamatta, jota koskevat määräykset ovat I luvun E osan 27–29 alakohdassa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen eläinlajien matkan kesto ei saa ylittää 8 tuntia.

3. Luvun 2 kohdassa tarkoitettua matkan enimmäiskestoa voidaan pidentää, jos kuljetuksessa käytetty kulkuneuvo täyttää seuraavat lisävaatimukset:

– –

– kulkuneuvossa olevan rehun määrän on oltava kuljetettavien eläinlajien tarpeiden sekä matkan keston mukainen,

– –

4. Käytettäessä 3 kohdassa luetellut vaatimukset täyttävää maantieajoneuvoa juottamisen ja ruokinnan määräajat sekä matkan ja lepojaksojen kesto ovat seuraavat:

   a) – – vasikoiden, karitsojen, vuohien ja varsojen sekä vieroittamattomien porsaiden – –

   b) Sikoja – –

   c) Kotieläiminä pidettäviä kavioeläimiä – –

   d) Kaikkien muiden 1 kohdassa tarkoitettujen lajien eläinten on saatava levätä riittävästi, vähintään 1 tunnin ajan 14 tunnin kuljetuksen jälkeen, erityisesti juottamista ja tarpeen vaatiessa ruokkimista varten. Tämän levon jälkeen kuljetusta voidaan jatkaa 14 tuntia.

5. Vahvistetun ajan kestäneen matkan jälkeen eläimet on päästettävä ulos kuljetusajoneuvosta, ruokittava, juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia.

6. Eläimiä ei saa kuljettaa junassa, jos matkan enimmäiskesto ylittää 2 kohdassa määrätyn ajan. Kuitenkin voidaan soveltaa 4 kohdassa määrättyä matkan kestoa, jos noudatetaan 3 ja 4 kohdassa säädettyjä vaatimuksia, lukuun ottamatta lepoaikoja.

7. a) Eläimiä ei saa kuljettaa meriteitse, jos matkan enimmäiskesto ylittää 2 kohdassa määrätyn ajan, paitsi jos noudatetaan 3 ja 4 kohdassa määrättyjä vaatimuksia, lukuun ottamatta matkan kestoa ja lepoaikoja.

   b) Kun kyseessä on merikuljetus yhteisön alueella sijaitsevien kahden paikan välillä suoraan ja säännöllisesti liikennöidyllä linjalla, siten että kuljetusajoneuvot lastataan laivoihin eläimiä siirtämättä, eläimille on varattava 12 tunnin lepoaika sen jälkeen, kun ne on päästetty kuljetusajoneuvosta pois määräsatamassa tai sen lähellä, paitsi jos merimatkan kesto on niin lyhyt, että se voidaan sisällyttää 2–4 kohdan yleissuunnitelmaan.

8. Edellä 3, 4 ja 7 b kohdassa tarkoitettuja matkan kestoja voidaan pidentää 2 tunnilla eläinten vuoksi, erityisesti jos kuljetuksen määränpää on lähellä.

– – ”

Kansallinen oikeus

10 Eläinten suojelusta kuljetuksen aikana 25.2.1997 annetun asetuksen (Tierschutztransportverordnung) (BGBl. I, s. 348), joka oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikana, 24 §:ssä säädetään kuljetusten rajoituksista seuraavaa:

”1. Jos lähtöpaikka ja määränpää sijaitsevat valtion alueella, teurastettavaksi vietävien kotieläinten kuljetuksen kesto ei saa ylittää 8 tuntia. – –

2. Muissa kuin 1 momentissa tarkoitettujen kotieläinten kuljetuksissa rahdinkuljettajan ja kuljetuksesta vastaavan on varmistettava, että enintään kahdeksan tuntia kestäneen kuljetuksen jälkeen eläimet päästetään ulos kuljetusajoneuvosta ja ruokitaan ja juotetaan 24 tunnin lepojakson aikana toimivaltaisen viranomaisen hyväksymässä pysähdyspaikassa – –

– –

5. Edellä olevia 2 ja 3 momenttia, kun ne luetaan yhdessä kuljetusajoneuvosta päästämistä ja lepojaksoa koskevan liitteen 2 kanssa, ei sovelleta [eläinten] rautatie- ja merikuljetuksiin."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

11 Viamex ilmoitti Hauptzollamt Itzehoelle 12.10.2000 tekemällään vienti-ilmoituksella 20 elävää nautaa Egyptiin suuntautuvaan vientiin ja pyysi 26.10.2000 vientitukea Hauptzollamt Hamburg-Jonasilta (jäljempänä Hauptzollamt). Eläimet kuljetettiin rautateitse Husumista (Saksa) Rasaan (Kroatia), jossa ne lastattiin laivaan.

12 Ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että reittisuunnitelman mukaan eläimet kuormattiin Husumissa 12.10.2000 klo 11.30–18.00. Juna lähti Husumista noin kello 20.10. Rautatiekuljetus pysähtyi 13.10.2000 Jesenicessä (Slovenia), jossa eläimet juotettiin ja ruokittiin klo 21.00–22.30, minkä jälkeen rautatiekuljetus saapui 14.10.2000 noin kello 5.30 Rasaan.

13 Tarkasteltuaan reittisuunnitelmaa Hauptzollamt hylkäsi vientitukihakemuksen 9.8.2005 tekemällään päätöksellä sillä perusteella, että kyseinen kuljetus kesti 33 tuntia 20 minuuttia, joten direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan mukainen sallittu 28 tunnin enimmäiskuljetusaika oli ylitetty.

14 Viamex esitti tästä päätöksestä tekemässään oikaisuvaatimuksessa erityisesti, että koska rautatiekuljetuksen kesto oli kansallisten säännösten mukainen, vientituen epääminen siltä ei ollut lojaalia.

15 Hauptzollamt hylkäsi oikaisuvaatimuksen 24.5.2006 tekemällään päätöksellä sillä perusteella, että Euroopan komissio oli Husumista Rasaan tapahtuvan rautatiekuljetuksen tarkastuksen yhteydessä vahvistanut, että kuljetus kesti keskimäärin 36 tuntia 35 minuuttia, vaikka Saksan rautateiden rahtiosaston eläinlääkintäviranomaisille toimittaman aikataulun mukaan pääasiassa kyseessä olevan kuljetuksen kesto oli 34 tuntia 41 minuuttia. Näyttää siis siltä, että kuljetus ylitti direktiivissä 91/628 säädetyn kuljetuksen enimmäiskeston, minkä lisäksi siinä ei myöskään noudatettu direktiivin mukaista 24 tunnin lepoaikaa, joka on säädetty pidettäväksi kuljetuksen enimmäiskeston ylityttyä.

16 Viamex korosti 26.6.2006 nostamassaan kanteessa uudelleen, että niiden kansallisten säännösten mukaan, joilla direktiivi 91/628 oli saatettu osaksi Saksan oikeusjärjestystä, lepotaukoja ja kuljetuksen kestoa koskevia säännöksiä ei sovelleta rautatiekuljetuksiin.

17 Finanzgericht Hamburgin mukaan pääasian ratkaisu riippuu siitä, onko Viamex rikkonut direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohdassa ilmaistuja

sääntöjä, joiden mukaan vahvistetun ajan kestäneen matkan jälkeen eläimet on päästettävä ulos kuljetusajoneuvosta, ruokittava, juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia. Kyseinen tuomioistuin pohtii, onko tämän säännöksen asemasta direktiivin systematiikassa mahdollista päätellä, että sitä sovelletaan vain maantiekuljetuksiin.

18 Kansallinen tuomioistuin haluaa selvittää myös, onko se pääasian kaltaisissa tapauksissa velvollinen tutkimaan, onko jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen soveltanut asetuksen N:o 615/98 5 artiklan 3 kohtaa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Sen näkemys on tältä osin, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy ilmi, että tietyt rikkomukset, erityisesti sellaiset, jotka eivät ole johtaneet eläinten kuolemaan, eivät johda automaattisesti vientitukea koskevan oikeuden menettämiseen, joten toimivaltaisen viranomaisen on ratkaistava, onko tällainen tuki säilytettävä, onko sitä alennettava tai onko se evättävä tämän periaatteen mukaisesti.

19 Finanzgericht Hamburg päätti näissä olosuhteissa lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Sovelletaanko –– direktiivin 91/628 –– liitteen VII luvussa olevan 48 kohdan 5 kohtaa rautatiekuljetuksiin?

2) Onko tuomioistuin tapauksissa, joissa direktiivin 91/628 –– rikkominen ei ole johtanut eläinten kuolemaan, yleisesti velvollinen tutkimaan, onko jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen soveltanut –– asetuksen –– N:o 615/98 5 artiklan 3 kohtaa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

20 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään unionin tuomioistuimelta, sovelletaanko direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohtaa rautatiekuljetuksiin.

21 Viamex nojautuu kyseisen luvun systemaattiseen tulkintaan katsoessaan, että sen 48 kohdan 5 kohtaa ei sovelleta tällaisiin kuljetuksiin. Se toteaa, että tämän tulkintamenetelmän mukaan kyseisen kohdan 2–5 kohdat koskevat rekkakuljetuksia, 6 kohta rautatiekuljetuksia ja 7 kohta merikuljetuksia sekä sen 8 ja 9 kohta kaikkia kuljetuksia.

22 Tältä osin on todettava, että direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohdassa säädetään yleisesti, että vahvistetun ajan kestäneen matkan jälkeen eläimet on päästettävä ulos kuljetusajoneuvosta, ruokittava, juotettava ja niiden on annettava levätä vähintään 24 tuntia.

23 Kyseisessä 5 kohdassa eikä missään muussa direktiivin 91/628 säännöksessä anneta ymmärtää, että unionin lainsäätäjä olisi halunnut rajoittaa kyseisen kohdan soveltamisalan pelkästään maantiekuljetuksiin.

24 Direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan eri kohtien sanamuodosta käy ilmi, että ne, joita sovelletaan vain johonkin tiettyyn kuljetusvälineeseen, sisältävät tältä osin nimenomaisen täsmennyksen. Tämän 48 kohdan 4, 6 ja 7 kohdan sanamuodosta käy ilmi, että 4 kohtaa sovelletaan maantiekuljetuksiin, 6 kohtaa rautatiekuljetuksiin ja 7 kohtaa merikuljetuksiin. Koska sen 5 kohtaan ei sisälly tällaista täsmennystä, on katsottava, että se koskee kaikkia kuljetusvälineitä.

25 Näissä olosuhteissa on katsottava, että kyseisen direktiivin liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohtaa sovelletaan myös rautatiekuljetuksiin.

26 Tätä tulkintaa vahvistaa yhtäältä direktiivin 91/628 säännösten rakenne. Direktiivin 2 artiklan 2 kohtaan sisältyvistä ”kuljetuksen” ja ”lepojakson” käsitteistä johtuu, että eläinten kuormaamisen kuljetusvälineeseen ja niiden kuormasta purkamisen väliset ajanjaksot kuuluvat väistämättä joko kuljetukseen tai lepoon. Koska on riidatonta, että direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 2 ja 3 kohdan mukaisia matkan enimmäiskestoa koskevia sääntöjä sovelletaan muun muassa rautatiekuljetuksiin, on katsottava, että myös sääntöjä, jotka koskevat kuljetuksen jälkeisen levon kestoa, sovelletaan tähän kuljetusvälineeseen.

27 Tätä tulkintaa vahvistaa toisaalta direktiivin 91/628 tavoite, joka on sen johdantoosan yhdeksännen perustelukappaleen mukaan taata eläinten tehokkaampi suojelu kuljetuksen aikana.

28 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 91/628 liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohtaa sovelletaan muun muassa rautatiekuljetuksiin.

Toinen kysymys

29 Kansallinen tuomioistuin haluaa toisella kysymyksellään selvittää, ovatko jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja tuomioistuimet silloin, kun direktiivin 91/628 rikkominen ei ole johtanut kuljetettavien eläinten kuolemaan, valvontavaltaansa käyttäessään velvollisia soveltamaan asetuksen N:o 615/98 5 artiklan 3 kohtaa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

30 On aluksi palautettava mieleen, että yhteisöjen tuomioistuin totesi yhdistetyissä asioissa C-37/06 ja C-58/06, Viamex Agrar Handel ja ZVK, jossa vastakkain olivat samat asianosaiset, 17.1.2008 antamansa tuomion (Kok., s. I-69) 38 kohdassa, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää vientituen määrän ainoastaan asetuksen N:o 615/98 5 artiklan 3 kohdassa säädetyissä kahdessa toisistaan selvästi poikkeavassa tapauksessa. Ensimmäisessä tapauksessa silloin, kun eläinten kuolemat johtuvat siitä, ettei direktiivin 91/628 säännöksiä ole noudatettu, unionin lainsäätäjä ei myönnä toimivaltaiselle viranomaiselle minkäänlaista harkintavaltaa, koska asetuksessa säädetään nimenomaisesti, ettei tukea makseta. Sitä vastoin toisessa tapauksessa silloin, kun toimivaltainen viranomainen arvioi, ettei direktiiviä 91/628 ole noudatettu, mutta tämä laiminlyönti ei ole johtanut eläinten kuolemaan, unionin lainsäätäjä antaa toimivaltaiselle viranomaiselle tietyn harkintavallan päättää, voiko mainitun direktiivin säännöksen noudattamatta jättäminen johtaa vientituen menettämiseen, alentamiseen tai säilyttämiseen.

31 Yhteisöjen tuomioistuin täsmensi, että mainitussa toisessa tapauksessa toimivaltaisen viranomaisen tehtävänä on arvioida, onko direktiivin 91/628 säännöksen noudattamatta jättäminen vaikuttanut eläinten hyvinvointiin (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Viamex Agrar Handel ja ZVK, tuomion 44 kohta ja asia C-96/06, Viamex Agrar Handel, tuomio 13.3.2008, Kok., s. I-1413, 51 kohta).

32 Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut tältä osin, että direktiivin 91/628 noudattamatta jättäminen, joka voi johtaa vientituen alentamiseen tai menettämiseen, koskee vain kyseisen direktiivin niitä säännöksiä, jotka vaikuttavat eläinten hyvinvointiin, toisin sanoen niiden kuntoon ja/tai terveydentilaan, eikä mainituista säännöksistä niitä, joilla ei lähtökohtaisesti ole tällaista vaikutusta (em. yhdistetyt asiat Viamex Agrar Handel ja ZVK, tuomion 42 kohta).

33 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi katsonut, että toimivaltaisen viranomaisen tehtävänä on arvioida, voidaanko direktiivin 91/628 säännöksen noudattamatta jättäminen korjata ja johtaako se välttämättä vientituen menettämiseen, alentamiseen tai säilyttämiseen. Saman viranomaisen tehtävänä on myös päättää, onko vientitukea alennettava suhteellisesti niiden eläinten lukumäärän mukaan, jotka sen mukaan ovat voineet kärsiä direktiivin 91/628 noudattamatta jättämisestä, vai onko kyseistä tukea syytä olla maksamatta, koska mainitun direktiivin jonkin säännöksen noudattamatta jättäminen on vaikuttanut kaikkien eläinten hyvinvointiin (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Viamex Agrar Handel ja ZVK, tuomion 44 kohta ja em. asia Viamex Agrar Handel, tuomion 51 kohta).

34 Viamex katsoo, että edellä lainatusta oikeuskäytännöstä seuraa, että suhteellisuusperiaatteen soveltaminen vaikuttaa siten, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja tuomioistuinten on otettava käyttöön porrastettu seuraamusjärjestelmä, jossa vientituen myöntäminen tehdään riippuvaiseksi siitä, että eläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana ei ole tosiasiallisesti vahingoitettu.

35 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

36 Yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä mainitun asiassa Viamex Agrar Handel antamansa tuomion 47 kohdassa, että asetuksen N:o 615/98 5 artiklan 3 kohdan sanamuodosta käy selvästi ilmi, että unionin lainsäätäjä asettaa vientitukien maksamisen edellytykseksi direktiivin 91/628 säännösten noudattamisen siitä riippumatta, voidaanko eläimille todeta aiheutuneen kuljetuksen aikana konkreettista haittaa.

37 Vastaavasti heti kun direktiivin 91/628 eläinten terveyttä koskevia säännöksiä ei enää noudateta, eläinten hyvinvointi saattaa vaarantua eikä sitä voida enää taata. Samoin toimivaltaisen viranomaisen ei ole aina mahdollista todeta käytännössä, että eläimet ovat konkreettisesti kärsineet tai loukkaantuneet mainittujen säännösten noudattamatta jättämisen takia (ks. vastaavasti em. asia Viamex Agrar Handel, tuomion 48 ja 49 kohta).

38 Tämän tuomion 32 ja 33 sekä 36 ja 37 kohdassa lainatusta oikeuskäytännöstä käy ilmi, että toimivaltaisen viranomaisen suorittaman tutkinnan on ensiksi kohdistuttava siihen, koskeeko direktiivin 91/628 säännös, jota ei ole noudatettu, eläinten hyvinvointia. Jos näin on, toiseksi on ratkaistava, koskeeko tämä noudattamatta jättäminen kaikkien kuljetettujen eläinten hyvinvointia vai ainoastaan osaa eläimistä, joiden osalta vientitukea on vaadittu. Kolmanneksi toimivaltaisen viranomaisen on tutkittava, voidaanko todettu noudattamatta jättäminen korjata. Toimivaltainen viranomainen ratkaisee näiden seikkojen perusteella, johtaako direktiivin 91/628 noudattamatta jättäminen välttämättä vientituen menettämiseen, alentamiseen tai säilyttämiseen.

39 Jos kyseinen viranomainen toteaa, että direktiivin 91/628 rikkominen koskee kaikkien kuljetettujen eläinten hyvinvointia, sen on evättävä vientituki ilman, että olisi erityisesti osoitettu, että eläimet ovat kärsineet konkreettista vahinkoa kuljetuksen aikana.

40 Jos sen sijaan direktiivin 91/628 säännösten rikkominen koskee vain osaa näistä eläimistä, toimivaltaisen viranomaisen on ratkaistava, onko vientitukea alennettava suhteellisesti niiden eläinten lukumäärän mukaan, jotka ovat voineet kärsiä kyseisestä rikkomisesta. Joka tapauksessa vientitukea ei myönnetä eläimistä, joiden osalta direktiivin 91/628 säännöksiä ei ole noudatettu.

41 Näin ollen toiseen kysymykseen on vastattava, että silloin, kun direktiivin 91/628 rikkominen ei ole johtanut kuljetettavien eläinten kuolemaan, jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja tuomioistuimet ovat valvontavaltaansa käyttäessään velvollisia soveltamaan asetuksen N:o 615/98 5 artiklan 3 kohtaa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti siten, että ne eivät maksa vientitukea eläimistä, joiden osalta tämän direktiivin eläinten hyvinvointia koskevia säännöksiä ei ole noudatettu.

Oikeudenkäyntikulut

42 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kuudes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Eläinten suojelemisesta kuljetuksen aikana ja direktiivien 90/425/ETY ja 91/496/ETY muuttamisesta 19.11.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/628/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 29.6.1995 annetulla neuvoston direktiivillä 95/29/EY, liitteessä olevan VII luvun 48 kohdan 5 kohtaa sovelletaan muun muassa rautatiekuljetuksiin.

2) Silloin, kun direktiivin 91/628, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 95/29, rikkominen ei ole johtanut kuljetettavien eläinten kuolemaan, jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja tuomioistuimet ovat valvontavaltaansa käyttäessään velvollisia soveltamaan vientitukijärjestelmän

soveltamista koskevista erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä elävien nautaeläinten hyvinvoinnin osalta kuljetuksen aikana 18.3.1998 annetun komission asetuksen (EY) N:o 615/98 5 artiklan 3 kohtaa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti siten, että ne eivät maksa vientitukea eläimistä, joiden osalta tämän direktiivin eläinten hyvinvointia koskevia säännöksiä ei ole noudatettu.

Allekirjoitukset